

- » Intervju: Sajad Veismouradi
- » Lyckat Plan-webinar med coronafokus
- » Höstens kurser & träffar
- » Krönika: Anders Segerstedt

»UTMANING PLANERA INFÖR HÖSTEN«

Sajad Veismouradi på Newbody var en av åhörarna vid Plans Webinar om coronakrisens påverkan på logistiken, i slutet av april.

– Det var intressant, men jag hade velat ha ännu mer fokus på framtiden. Vi har hanterat krisen här och nu, den stora frågan är hur Corona kommer att påverka oss i höst.

Sajad Veismouradi är head of Sourcing and Planning på Newbody, som säljer kläder via skolklasser och föreningar, med lager och kontor i Sisjön utanför Göteborg. Newbody har sedan flera år ett företagsmedlemskap i Plan och Sajad och hans kollegor är frekventa besökare på Plans konferenser och nätverksträffar.

– Vi brukar gå minst 8–9 stycken på konferenserna och sprida ut oss på så många olika studiebesök och seminarier som möjligt för att samla inspiration och input. Många tankar och idéer har kommit till nytta i vår egen verksamhet.

2016 kom han till Newbody, som har satsat hårt på att utveckla och digitalisera sin verksamhet de senaste åren, bland annat sin transporthantering och man har även lanserat en e-handelsplattform där varje förening eller skolklass som säljer Newbodys produkter får en egen webbshop, vilket ger snabbare överblick över ordergången och underlättar logistikplaneringen. Förra året flyttades också lagret till en 6 000 kvm stor, ny fastighet där nu även huvudkontoret finns.

– Vi använder pick by light men i stort sett har vi ett manuellt lager. Så alla som jobbar på kontoret har kunnat jobba hemifrån under corona, men lagerpersonalen måste ju vara på plats.

Automation mindre risk

Vårens Plan-konferens i Västerås skulle ha blivit Sajad Veismouradis fjärde, men den blev framskjuten till 2021 på grund av Corona. Istället arrangerade Plan ett webinar under rubriken: Hur hanterar vi Corona och vad kommer sen?

där fyra av huvudtalarna från konferensen berättade om hur de hanterar krisen.

– Det var överlag bra, särskilt Anna Elghs berättelse om hur hela livsmedelsbranschen slutit upp och hjälpts åt för att resurserna med returlådor ska räcka till alla. Det visar på vikten av att lita på systemet för att logistiken ska fungera.

Även Professor Christopher Rosers inspel om Amazons Kiva-robotar var tankeväckande.

– Det som fastnade hos mig var hälsoaspekten, robotar kan ju inte smittas av Corona så i en sådan här situation så innebär det en mycket mindre risk att ha ett automatiserat lager. Det här lär ju inte heller vara den sista pandemin världen drabbas av.

Han saknade dock några aspekter.

– Det hade kunnat vara mer interaktivt, med mer tid för frågor efteråt. Jag tror många har ett stort behov av att prata om det här just nu. Sen är krishantering intressant, men jag hade gärna velat veta mer om hur man tänker framåt.

Som planeringsansvarig gäller det att förbereda sig, och anpassa volymer och inköp, något som blivit svårt i coronatider.

– Jag tror att pandemin kommer att fortsätta länge, det är inte över än. Det finns fortfarande en osäkerhet kring varuförsörjningen, men också om hur marknaden påverkas. För oss är den stora utmaningen nu att planera inför hösten.

Sajad Veismouradi.

FOTO: HILDA HULTÉN

Namn: Sajad Veismouradi
Gör: Head of Sourcing and Planning på Newbody
Bakgrund: Ingenjörsutbildning i textilteknik från Iran och master i logistik från Chalmers.
Plan-engagemang: Medlem i Plan genom Newbodys företagsmedlemskap och frekvent besökare på Plans konferenser.

LYCKAT PLAN-WEBINAR MED CORONAFOKUS

I maj bjöd Plan in till ett välbesökt webinarium om hur Corona påverkar logistiken – nu och på sikt. Flera av huvudtalarna från den inställda Plan-konferensen fanns med, och bjöd på intressanta djupdykningar i hur pandemin påverkat olika verksamheters logistik.

Tre logistikchefer och vd:ar i högaktuella branscher gav sin bild av hur man hanterat pandemin, och vad den kan få för konsekvenser på sikt.

Pär Svärdsson, vd för Apotea, beskrev hur Corona inneburit stora utmaningar för Apoteas verksamhet – med vissa dagar med flerdubblad försäljning. Genom snabba förstärkningar på personalsidan – på en dryg vecka rekryterade Apotea 200 nya personer till lagret i Morgongåva – har man kunnat hantera volymökningen.

– Varje gång myndigheterna gick ut och sade att nu stannar ni hemma, gå inte till affären, så har vår försäljning exploderat. Vissa dagar har vi haft tre gånger mer försäljning än normalt, det är ju tufft att hantera, säger Pär Svärdsson.

Framöver kommer man dock ta höjd för fortsatta starka svängningar i efterfrågan.

– Jag tror att vi även fortsatt kommer se en ganska volatil försäljning, där det blir svårare att prognostisera och där vår flexibilitet blir väldigt viktig. Nu jobbar vi med vad som händer om det ökar eller minskar väldigt snabbt – en modell för att kunna hantera det här mycket bättre än vad vi kunde innan, säger Svärdsson.

Anna Elgh, vd för Svenska Retursystem beskrev hur deras initiala respons ledde till så höga sjukskrivningstal att verksamheten hotades av personalbrist.

– Vi höll faktiskt på att skapa en kris själva med alldeles för strikta rutiner kring om man fick komma till jobbet eller inte. Vi sa först att vid minsta symptom du har själv, eller om någon hemma har symptom, måste du stanna

Christian Lambrant.

FOTO: GETINGE

Pär Svärdsson.

FOTO: APOTEA

Anna Elgh.

FOTO: SRS

– Tack vare samarbetet i branschen och att det finns ett högt förtroende för det vi gör har alla verkligen hjälpts åt att returnera lådorna, vi har inte sett någon kund som börjat hamstra lådor utan alla har verkligen dragit sitt strå till stacken för att det ska räcka till alla.

Christian Lambrant, Chief Logistics Officer på Getinge, beskrev hur de som global medicinteknikkoncern fått märka av många aspekter av pandemin: Enorm efterfrågan på vissa produkter som ventilatorer och livsuppehållande ECLS-produkter, vikande på andra, och störningar i de globala leveransnätverken på grund av nedstängningar, restriktioner från myndigheter och den kraftigt decimerade flygfrakten.

– Vi kommer nog titta på hur vi lagerlägger produkter framöver och göra det på ett lite annorlunda sätt, konstaterade han.

Dessutom deltog Christoph Roser, Professor i Production Management, Karlsruhe University of Applied Sciences, Germany, som beskrev Amazons automationssystem Kiva i detalj.

hemma, sa Anna Elgh.

– Vi backade ganska snabbt på det med familjemedlemmar, och blev tydligare med vilka symptom det gäller, som hosta, feber, huvudvärk. Sedan dess har vi bara haft en något förhöjd sjukfrånvaro.

Hamstringen av livsmedel i början av mars innebar en utmanande volymökning även för SRS. Anna Elgh beskrev också hur viktigt samarbete och tillit är för att logistiksystem ska fungera, och gav en eloge till hur deras kunder inom dagligvaruhandeln hanterat krisen.

PLAN-KALENDARIVM HÖSTEN 2020

» Forsknings- & tillämpningskonferensen 2020

21–22 oktober, Södertälje

Årets Forsknings- & tillämpningskonferens hålls den 21–22 oktober på KTHs nya campus i Södertälje. Konferensen presenterar den senaste tillämpade forskningen av och med forskare och praktiker verksamma i näringsliv, akademi och offentlig sektor. Call for papers stänger under juni, därefter kommer programmet att presenteras på www.plan.se. Boka den 21–22 oktober i kalendern redan nu!

» Master meeting med Sam Nomura (FULLBOKAT)

22 oktober, Toyota Mjölby

Sam Nomura är med sina 37 år vid Toyota Motor Corporation och 13 år som sensei inom Toyota Group, bl a i Sverige, Italien, Frankrike, USA och Japan, en av världens främsta experter på Toyota Production System. Han var också den som coachade BT den 16 år långa resan till att bli en Toyota-fabrik. Plan bjuder in till ett unikt Master Meeting med fabriksbesök vid Toyotas truckfabrik i Mjölby. Träffen är fullbokad, men det går fortfarande att anmäla sig till väntelistan.

KURSER & UTBILDNINGAR:

» Certified Supply Chain Professional - CSCP

4 Kursdagar: 13–15 oktober + 3–5 november, Göteborg

Toyota-sensei Sam Nomura.

» CPIM part 1

6 kurstillfällen 29 sep–23 nov, ZOOM

» CPIM part 2

10 kurstillfällen 6 okt–7 dec, ZOOM

Nu släpper Plan sin populära certifieringskurs CPIM (Certified in Production and Inventory Management) med möjlighet att utföra hela utbildningen digitalt! APICS CPIM är världens främsta certifiering inom supply chain med över 107 000 certifierade globalt. All undervisning går att delta i digitalt via Zoom. Mer info om kursdatum, upplägg och anmälan finns på plan.se

» Games Day

14 oktober, Göteborg

» Sälj- & verksamhetsplanering S&OP

24 november, Göteborg

» Lagerstyrning

1–2 december, Stockholm

Plan är kompetensnätverket för alla som arbetar med logistik, supply chain och lean. Besök oss på www.plan.se
Telefon: 08-24 12 90. E-post: info@plan.se

Årets Forsknings- & Tillämpningskonferens hålls på KTH campus Södertälje.

Games Day.

Skaffa företagsmedlemskap i Plan!

Ge din organisation ett kompetenslyft med ett företagsmedlemskap i Plan. Genom medlemskapet får ni tillgång till hela Plans utbud av konferenser och nätverksträffar utan extra kostnader, fri prenumeration på tidningen Dagens Logistik och rabatt på Plans hela kursutbud. Läs mer om företagsmedlemskapet på www.plan.se

KRÖNIKA:

LAGER OCH PIA EN NÖDVÄNDIGHET

FÖR ETT FÖRETAG ÄR DET VIKTIGT ATT SÄLJA. Utan något att sälja, med en för kunderna acceptabel leveranstid, så blir det ingen inkomst. Det blir ingen verksamhet utan inkomster, som sedan kan periodiseras till intäkter, och inbetalningar som sedan kan användas att betala löner och leverantörer. Därför behöver många företag lager och produkter i arbete.

En del behöver stora lager, andra kan klara sig med mindre. Men en tillverkande produktion utan produkter i arbete existerar inte. När råmaterial och eventuella halvfabrikat har köpts hem, plockats ut ur inköpsförrådet och börjat förädlas till ett nytt halvfabrikat eller färdigartikel, då är det produkter i arbete (= PIA). Dessa, och det material som finns i inköpsförråd, halvfabrikatlager och färdiglager, utgör företagets varulager som värderas och redovisas i företagets balansräkning.

Det finns en fara med stora lager. Om kunden inte efterfrågar vad som finns liggande där, blir varan obsolet, ersätts och är tillslut inte säljbar. Varulagret har bundit så mycket kapital att resurser saknas till nödvändiga investeringar. Lönsamheten kan vara dålig länge, men när det saknas likviditet att betala anställda och leverantörer, blir det konkurs. Behov och efterfrågan förändras över tid, därför behöver man analysera om artiklar verkligen skall lagerhållas. När vi rensat förråd och lager, då återstår det svåra: produkter i arbete (PIA). Erfarenheten visar att PIA nästan alltid är alldeles för mycket. Mycket PIA gör att genomloppstiden i produktionen blir lång.

Köteorins formel, kallad "Little's formula" gäller:

$$\text{Genomloppstid} = \text{PIA} / \text{Utleveranstakt} \text{ eller } \text{Utleveranstakt} = \text{PIA} / \text{Genomloppstid}$$

Notera att samma utleverans- eller produktionstakt kan åstadkommas av mycket PIA och lång genomloppstid som lite PIA och kort genomloppstid. Ett tips Lean-konsulter brukar ge är minska orderkvantiteterna så minskar genomloppstiden, men så enkelt är det inte. Ofta finns också en ställtid; när en orderkvantitet skall tillverkas måste först en omställning ske av maskinen under en viss tid då inget produceras. Med minskad orderkvantitet och konstant ställtid, så sjunker antalet enheter som kan tillverkas per tidsenhet, produktionstakten sjunker.

Variationer i produktion och tillverkning är en oundviklig utmaning i alla verksamheter. För att kompensera för variationer behövs buffertar; i lager, tid och/eller kapacitet. (I Coronatider kan konstateras att det hade behövts beredskapslager, kapacitet i intensivvårdsplatser, och att det tar tid att öka kapacitet, framställa icke lagerfört skyddsmateriel mm)

Minskade ställtider är alltid en fördel, eftersom produktionstakten och flexibiliteten ökar. Men det vi ska sträva efter är att minska variationer! Mindre variationer ger mindre buffertar i lager, kapacitet och/eller tid.

Fyll inte på med mer jobb än vad som avslutas och utlevereras. Då kan PIA begränsas och genomloppstiderna hållas nere.

Nu i Coronatider diskuteras att Just in time-begreppet var fel. Men alla har nytta av effektiv produktion och effektiva flöden. Så skapas välstånd. Det gäller att få så mycket "output" som möjligt från så lite "input" som

FOTO: HILDA HULTÉN

möjligt, annat är slöseri. Att vi saknade lager och viktiga förberedelser måste förklaras av andra orsaker.

Coronakrisen har tydligt visat att det behövs en beredskap, som inte kan fördelas ut på så många att ingen känner ansvar. Krisen kommer att förändra logistikkedjorna från tillverkare till slutkonsument, lager kommer fortsatt att finnas, men kanske på ett annat ställe.

Anders Segerstedt

Professor emeritus, Luleå tekniska universitet

Utdrag ur artikeln Nödvändigt: Lager och Produkter i arbete.

Läs hela artikeln här: <https://tinyurl.se/2Ay>

Planetern produceras av Intelligent Logistik på uppdrag av Logistikföreningen Plan.

Redaktör: Hilda Hultén
hilda.hulten@dagenslogistik.se

Grafisk form: Michael Wall
info@michaelwall.se, www.michaelwall.se